VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

VMI ADMINISTRUOJAMŲ NACIONALINIO BIUDŽETO PAJAMŲ SURINKIMO APŽVALGA

2021 m.

Biudžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01107 Vilnius

Tel. (8 5) 2668 200,
Faks. (8 5) 212 56 04,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre,
kodas 188659752

Turinys

1. VMI VALSTYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ PLANO VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS 3
2. SVARBIAUSIŲ VMI ADMINISTRUOJAMŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO MOKESČIŲ IR KITŲ PAJAMŲ SURINKIMO UŽDUOČIŲ VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS 5
2.1. Pridėtinės vertės mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą 5
2.1.1. Pridėtinės vertės mokesčio pajamos 5
2.1.2. PVM deklaracijų duomenys 6
2.2. Akcizų surinkimas į valstybės biudžetą 8
2.2.1. VMI administruojamų akcizų pajamos 9
2.2.2. Akcizų pajamos į valstybės biudžetą pagal mokesčio objektą 10
2.3. Pelno mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą 11
2.3.1. Pelno mokesčio pajamos 12
2.3.2. Avansinio pelno mokesčio deklaracijų duomenys 12
2.4. Gyventojų pajamų mokesčio surinkimas 13
2.4.1. Gyventojų pajamų mokesčio pajamos 13
2.4.2. Nedarbo, užimtumo ir vidutinio darbo užmokesčio dinamika bei tendencijos 13
2.4.3. GPM struktūra pagal ekonomines veiklas 14
2.5. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų mokesčių surinkimas 15
2.6. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų pajamų surinkimas 15
2.7. Pajamų iš sandorių su turtu surinkimas 16
3. SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PLANŲ VYKDYMAS 16
3.1. Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planų vykdymas 16
3.2. Gyventojų pajamų mokesčio paskirstymas į savivaldybių biudžetus 16
3.3. Turto mokesčių surinkimas 17
3.4. Kiti mokesčiai ir nemokestinės pajamos 17
3.5. Dėl suteiktų mokesčių lengvatų netektos pajamos 17

Pajamų dydžiui aktualūs Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimai:

Nuo 2020-03-16 ir nuo 2020-11-07 Lietuvoje paskelbus karantiną dėl COVID-19 plitimo ir apribojus arba uždraudus tam tikrų veiklų vykdymą, šias veiklas vykdantiems mokesčių mokėtojams periodu, nustatytu Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2020 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. VA-27 „Dėl pagalbos priemonių mokesčių mokėtojams, paveiktiems koronaviruso (COVID-19) sukeltų neigiamų pasekmių“ (kartu su visais jo pakeitimais), suteikta galimybė nemokėti deklaruotų prievolių, nevykdomas jų išieškojimas ir neskaičiuojami delspinigiai nuo nesumokėtų prievolių.

Pagalbos priemonės verslui neturėjo įtakos mokesčių mokėtojų deklaruotų prievolių dydžiui (jas veikė karantino laikotarpiu vykdomos veiklos intensyvumas), tačiau tiesiogiai paveikė jų padengimo apimtis. Mokesčių pajamų surinkimo pokyčiai, susiję su minėtais sprendimais, prie konkretaus mokesčio atskirai neaptariami.

1. VMI VALSTYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ PLANO VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS

2021 m. Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – VMI) į valstybės biudžetą pervedė 10 242 077 tūkst. eurų pajamų, planas įvykdytas 111,0 proc., pajamų gauta 1 018 303 tūkst. eurų daugiau nei buvo planuota.

2021 m. VMI administruojamų valstybės biudžeto pajamų plano vykdymas

tūkst. eurų

Eil. Nr.	Įmokų pavadinimas	2020 m. faktas	2021 m. planas	2021 m. faktas	2021 m. ir 2020 m. fakto palyginimas		2021 m. fakto palyginimas su planu	
					±	%	±	%
	MOKESČIAI (1+2+…+10)	***7 838 473***	***8 844 339***	***9 796 656***	***1 958 183***	***125,0%***	***952 317***	***110,8%***
1	Gyventojų pajamų mokestis	1 886 761	2 036 679	2 188 489	301 728	116,0%	151 810	107,5%
2	Pelno mokestis	779 695	788 856	1 183 225	403 530	151,8%	394 369	150,0%
3	VMI administruojamas PVM	3 538 469	4 303 948	4 659 694	1 121 225	131,7%	355 746	108,3%
4	Atskaitymai nuo pajamų pagal LR miškų įstatymą	24 417	25 100	31 057	6 640	127,2%	5 957	123,7%
5	VMI administruojami akcizai	1 537 746	1 596 353	1 633 671	95 925	106,2%	37 318	102,3%
6	Nekilnojamojo turto mokestis	5 133	7 000	9 586	4 453	186,8%	2 586	136,9%
7	Loterijų ir azartinių lošimų mokestis	17 185	20 700	23 672	6 487	137,7%	2 972	114,4%
8	Transporto priemonių mokesčiai	36 129	50 856	53 111	16 982	147,0%	2 255	104,4%
9	Mokestis už aplinkos teršimą	12 938	14 847	14 151	1 213	109,4%	- 696	95,3%
10	Kiti mokesčiai							
	KITOS PAJAMOS (11+13+14+15+…+20)	***382 178***	***347 526***	***404 382***	***22 204***	***105,8%***	***56 856***	***116,4%***
11	Palūkanos už paskolas	21		481	460		481	
12	Dividendai, valstybės įmonių pelno įmokos	165 622	142 648	140 447	- 25 175	84,8%	- 2 201	98,5%
13	Mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise	4 780	4 767	4 866	86	101,8%	99	102,1%
14	Mokestis už valstybinius gamtos išteklius	18 291	21 107	21 779	3 488	119,1%	672	103,2%
15	Angliavandenilių išteklių mokestis	1 532	1 975	1 705	173	111,3%	- 270	86,3%
16	Rinkliavos	37 529	40 811	46 889	9 360	124,9%	6 078	114,9%
17	Žyminis mokestis	9 600	9 667	9 137	- 463	95,2%	- 530	94,5%
18	Kitos pajamos (Eismo ribojimo, kelių naudotojų, pramoninės nuosavybės objektų registravimo mokesčiai, tabako bendrovių gaunamos lėšos)	56 326	54 581	62 892	6 566	111,7%	8 311	115,2%
19	Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	61 919	57 490	74 465	12 546	120,3%	16 975	129,5%

20	Kitos neišvardytos pajamos	26 558	14 480	41 721	15 163	157,1%	27 241	288,1%
	PAJAMOS IŠ SANDORIŲ SU TURTU (21+23+23)	***31 916***	***31 909***	***41 039***	***9 123***	***128,6%***	***9 130***	***128,6%***
21	Žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamos	28 402	28 127	37 392	8 990	131,7%	9 265	132,9%
22	Kito ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	2 814	3 032	3 047	233	108,3%	15	100,5%
23	Kitos gautinos sumos (ŽŪM ir Ūkio ministerijos adminstr. pajamos)	700	750	600	- 100	85,7%	- 150	80,0%
24	**VMI administruojamos VB pajamos iš viso (1+2+3+4+5+6+…+23)**	**8 252 567**	**9 223 774**	**10 242 077**	**1 989 510**	**124,1%**	**1 018 303**	**111,0%**

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1—VP duomenys

Mokestinių pajamų per 2021 m. gauta 9 796 656 tūkst. eurų, t. y. 952 317 tūkst. eurų arba 10,8 proc. daugiau nei planuota. Svariausią įtaką turėjo pagrindinių VMI administruojamų mokesčių, kurių dalis visoje pajamų struktūroje sudarė 94,4 proc., t. y. gyventojų pajamų mokesčio, pelno mokesčio, pridėtinės vertės mokesčio bei akcizų, pajamų surinkimas.

Kitų pajamų surinkta 404 382 tūkst. eurų, gauta 56 856 tūkst. eurų (16,4 proc.) daugiau nei planuota. Tam įtakos turėjo didesnis rinkliavų, pajamų iš baudų ir konfiskacijos, kitų pajamų (Eismo ribojimo, kelių naudotojų, pramoninės nuosavybės objektų registravimo mokesčiai, tabako bendrovių gaunamos lėšos) bei kitų neišvardytų pajamų surinkimas.

Pajamų iš sandorių su turtu gauta 41 039 tūkst. eurų, tai 9 130 tūkst. eurų arba 28,6 proc. daugiau nei planuota. Didesnį pajamų surinkimą lėmė 2021 m. gautos didesnės nei planuota žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamos (gauta 9 265 tūkst. eurų arba 32,9 proc. daugiau).

2021 m. pagrindinių mokesčių valstybės biudžeto surinkimo planų vykdymas:

— **gyventojų pajamų mokesčio** (toliau — GPM) į valstybės biudžetą gauta 151 810 tūkst. eurų (7,5 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 301 728 tūkst. eurų (16,0 proc.) daugiau nei 2020 m. 2021 m. GPM dalis, paskirstoma į valstybės biudžetą, sumažėjo 1,98 procentinio punkto nuo visų į nacionalinį biudžetą surenkamų šio mokesčio pajamų (2020 m. ši dalis sudarė 53,79 proc.);

— **pelno mokesčio** (toliau — PM) gauta 394 369 tūkst. eurų (50,0 proc.) daugiau nei planuota ir 403 530 tūkst. eurų arba 51,8 proc. daugiau nei 2020 m.;

— **pridėtinės vertės mokesčio** (toliau — PVM) gauta 355 746 tūkst. eurų (8,3 proc.) daugiau nei planuota. Palyginti su 2020 m. duomenimis, 2021 m. PVM pajamos didesnės 1 121 225 tūkst. eurų arba 31,7 proc.;

— **akcizų** gauta 37 318 tūkst. eurų arba 2,3 proc. daugiau nei planuota ir 95 925 tūkst. eurų arba 6,2 proc. daugiau nei 2020 m. Akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus 2021 m. gauta 41 803 tūkst. eurų arba 11,4 proc. daugiau, akcizų už apdoroto tabako gaminius — 8 964 tūkst. eurų arba 3,1 proc. daugiau, akcizų už energetinius produktus — 40 913 tūkst. eurų arba 4,7 proc. daugiau, akcizų už elektros energiją, kurių pajamų dalis nesiekia 1 proc. visoje akcizų pajamų struktūroje — 66 tūkst. eurų arba 4,3 proc. daugiau. Akcizų už kaitinamojo tabako produktus gauta 4 731 tūkst. eurų arba 24,9 proc. daugiau, o akcizų už elektroninių cigarečių skystį gauta 551 tūkst. eurų arba 44,4 proc. mažiau.

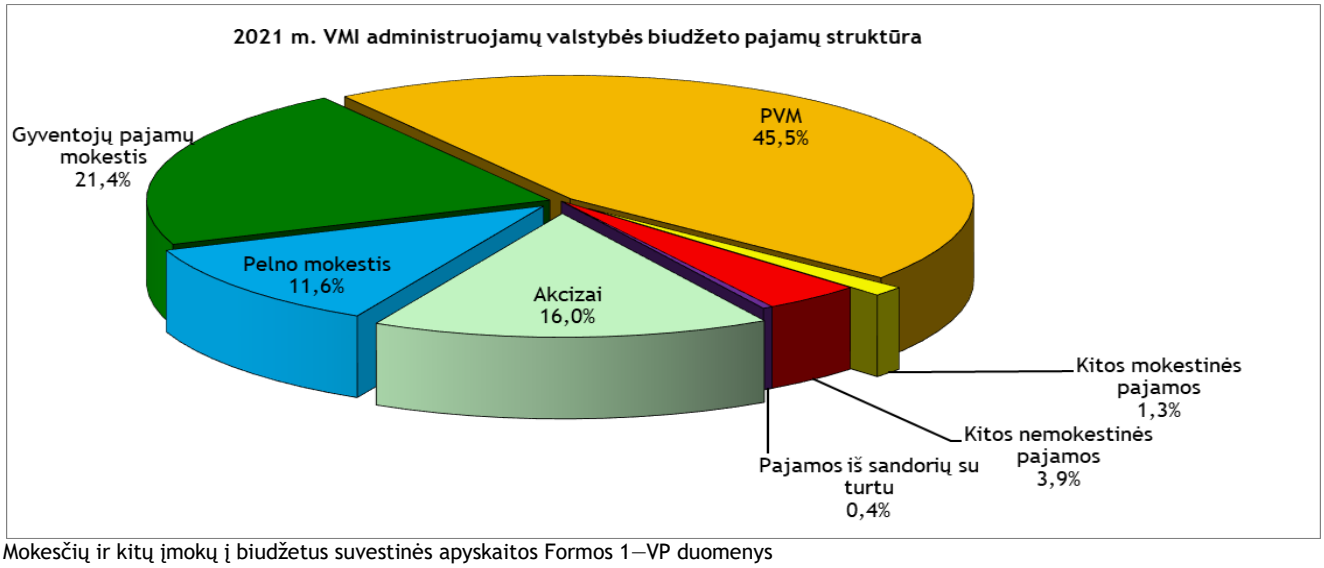

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1—VP duomenys

2. SVARBIAUSIŲ VMI ADMINISTRUOJAMŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO MOKESČIŲ IR KITŲ PAJAMŲ SURINKIMO UŽDUOČIŲ VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS

2.1. Pridėtinės vertės mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą

2.1.1. Pridėtinės vertės mokesčio pajamos

PVM pajamų 2018—2021 m. laikotarpių rodikliai ir 2021 m. plano vykdymas

tūkst. eurų

Laikotarpis	2018 m. faktas	2019 m. faktas	2020 m. faktas	2021 m. planas	2021 m. faktas	2021 m. ir 2020 m. fakto palyginimas		2021 m. fakto ir plano palyginimas	
						±	%	±	%
I ketvirtis	887 434	916 441	972 965	1 072 977	1 072 977	100 012	110,3%	0	100,0%
II ketvirtis	832 638	905 632	609 256	1 147 381	1 166 138	556 882	191,4%	18 757	101,6%
III ketvirtis	928 924	994 095	952 226	1 078 779	1 254 030	301 804	131,7%	175 251	116,2%
IV ketvirtis	854 279	923 456	1 004 022	1 004 811	1 166 549	162 527	116,2%	161 738	116,1%
metai	**3 503 275**	**3 739 624**	**3 538 469**	**4 303 948**	**4 659 694**	**1 121 225**	**131,7%**	**355 746**	**108,3%**

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1—VP duomenys

Per 2021 m. bendras deklaruotas PVM (visų PVM mokėtojų deklaruoto mokėtino į biudžetą ir grąžintino iš biudžeto PVM skirtumas), palyginti su 2020 m., padidėjo 391 069 tūkst. eurų arba 9,7 proc., deklaruotas mokėtinas PVM augo 1 039 680 tūkst. eurų (16,2 proc.), o deklaruotas grąžintinas PVM — 648 611 tūkst. eurų (27,3 proc.). Faktinės PVM pajamos (įvertinus sumokėtą ir grąžintą/įskaitytą PVM) 2021 m. buvo 1 121 225 tūkst. eurų arba 31,7 proc. didesnės nei 2020 m.; per 2021 m. mokesčių mokėtojams grąžinta 1 549 510 tūkst. eurų PVM, t. y., 290 191 tūkst. eurų arba 23,0 proc. daugiau nei per 2020 m.

Lyginamuoju laikotarpiu išaugo mokestinės nepriemokos perėmimo atvejų, kai vieno mokesčių mokėtojo turima permoka pagal jo sutikimą dengiamos kito mokesčių mokėtojo mokesčių prievolės — per 2021 m. iš viso priimta sprendimų dėl 409 732 tūkst. eurų PVM nepriemokos perėmimo, tai 139 162 tūkst. eurų arba 51,4 proc. daugiau nei 2020 m.

Negrąžintas/neįskaitytas PVM skirtumo likutis 2022 m. sausio mėn. pradžioje sudarė 397 605 tūkst. eurų, palyginti su 2021 m. tuo pačiu laikotarpiu, buvo didesnis 38 049 tūkst. eurų (10,6 proc.).

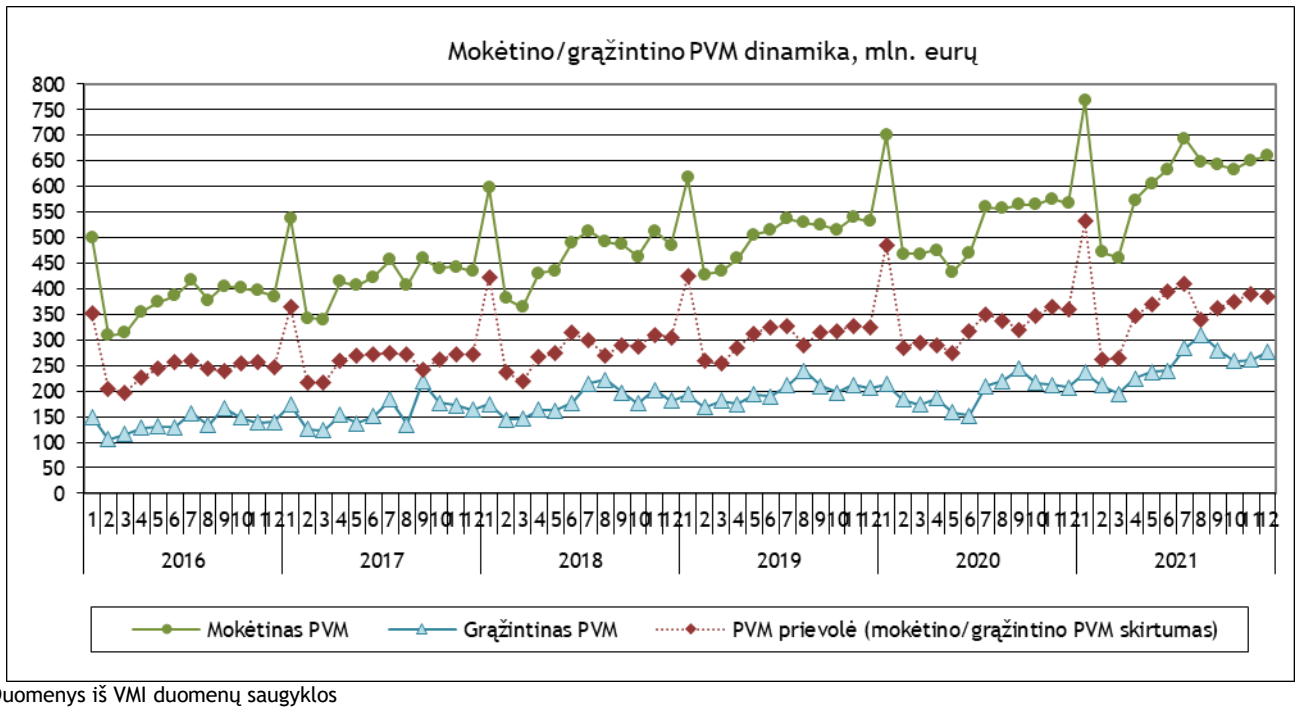

Duomenys iš VMI duomenų saugyklos

2.1.2. PVM deklaracijų duomenys

Pagrindiniai 2021 metų pateiktų PVM deklaracijų rodikliai bei jų pokytis, lyginant su 2020 metais

tūkst. eurų

Veiklos pavadinimas		2021 m. per laikotarpį nuo metų pradžios				Pokytis, gautas 2021 m. duomenis palyginus su 2020 m. duomenimis, procentais (+/-)			
		pardavimai iš viso	iš jų tiekimai 0 proc. tarifu	iš jų pardavimai vidaus rinkoje	pirkimai iš viso	pardavimų iš viso	iš jų tiekimų 0 proc. tarifu	iš jų pardavimų vidaus rinkoje	pirkimų iš viso
A	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	3 547 162	407 377	3 139 785	2 703 084	6,7%	-9,4%	9,2%	9,6%
B	Kasyba ir karjerų eksploatavimas	248 060	39 822	208 238	157 201	13,8%	25,5%	11,8%	24,0%
C	Apdirbamoji gamyba	30 730 655	18 445 733	12 284 922	23 734 475	31,3%	36,1%	24,8%	35,7%
D	Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	4 060 300	797 278	3 263 021	4 102 162	30,3%	63,7%	24,1%	41,8%
E	Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	909 469	172 509	736 960	669 720	31,6%	47,6%	28,4%	22,1%
F	Statyba	7 721 369	942 499	6 778 870	5 683 076	11,3%	16,6%	10,5%	16,4%
G	Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	55 748 790	17 902 589	37 846 201	42 888 649	18,8%	20,0%	18,3%	20,1%
H	Transportas ir saugojimas	15 424 444	10 098 242	5 326 203	7 879 677	17,6%	20,4%	12,7%	25,7%
I	Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	1 168 662	19 581	1 149 080	749 913	11,5%	-54,6%	14,4%	6,8%
J	Informacija ir ryšiai	5 026 313	2 599 802	2 426 511	2 967 019	51,9%	81,9%	29,0%	44,0%
K	Finansinė ir draudimo veikla	5 657 650	305 941	5 351 709	2 220 578	20,4%	4,6%	21,5%	33,4%
L	Nekilnojamojo turto operacijos	2 705 280	73 737	2 631 543	2 063 684	11,7%	3,3%	11,9%	6,4%
M	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	3 582 798	1 032 455	2 550 343	1 870 691	24,0%	35,1%	20,0%	29,7%
N	Administracinė ir aptarnavimo veikla	2 694 195	771 988	1 922 207	1 589 177	-3,7%	-25,2%	8,9%	8,4%

O	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	144 325	9 110	135 215	388 823	0,2%	-5,0%	0,5%	-19,7%
P	Švietimas	301 971	27 116	274 854	145 270	18,9%	9,8%	19,9%	10,6%
Q	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	1 403 414	10 940	1 392 474	262 142	14,3%	23,3%	14,3%	23,8%
R	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	198 078	22 742	175 336	142 479	-5,3%	53,5%	-9,7%	-9,6%
S	Kita aptarnavimo veikla	235 266	43 389	191 877	147 981	14,4%	-6,3%	20,5%	8,6%
T	Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	1 266	1 263	3	34	17,6%	411,6%	-99,7%	-94,9%
X	Nenustatyta ekonominė veikla	25 449	2 711	22 738	16 410	337,8%	1286,0%	304,7%	420,4%
	Iš viso	**141 534 914**	**53 726 825**	**87 808 090**	**100 382 243**	**21,0%**	**26,4%**	**18,0%**	**24,3%**

Duomenys iš VMI duomenų saugyklos
Pirkimų vertė pateikiama sąlyginė, išskaičiuota pagal deklaruotą įsigytų prekių bei paslaugų pirkimo PVM, pritaikius standartinį PVM tarifą

Didžiausia pardavimų vertė (įskaitant standartiniu bei lengvatiniais PVM tarifais apmokestinamus tiekimus, PVM neapmokestinamus tiekimus, 0 proc. PVM tarifu apmokestinamus tiekimus bei deklaruotą tiekimų maržą) per 2021 m. deklaruota prekybos bei apdirbamosios gamybos sektoriuose — atitinkamai 39,4 proc. ir 21,7 proc. visos PVM mokėtojų deklaruotos pardavimų vertės. Apdirbamosios gamybos įmonių 0 proc. PVM tarifu apmokestinamų tiekimų vertė bendruose šakos pardavimuose sudarė 60,0 proc., didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuje — 32,1 proc.; apdirbamosios gamybos ir prekybos sektoriuose veiklą vykdančių PVM mokėtojų 0 proc. PVM tarifu apmokestinamų tiekimų dalis bendruose 2021 m. 0 proc. PVM tarifu apmokestinamuose tiekimuose sudarė 67,7 proc. Pagal deklaruotą pirkimo PVM didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriaus išskaičiuota pirkimų vertė sudarė 42,7 proc. visos 2021 m. pirkimų vertės, atitinkamas apdirbamosios gamybos sektoriaus rodiklis — 23,6 proc.

Apdirbamosios gamybos sektoriuje deklaruota bendrų pardavimų vertė padidėjo 7 331 773 tūkst. eurų (31,3 proc.): tiekimai, apmokestinami 0 proc. PVM tarifu, augo 4 890 544 tūkst. eurų (31,3 proc.), o pardavimai vidaus rinkoje — 2 441 229 tūkst. eurų (24,8 proc.). Ženkliausios įtakos turėjo dviejų įmonių (AB „Orlen Lietuva“ bei įmonė, vykdanti kitų, niekur nepriskirtų cheminių medžiagų gamybą) rodikliai — sektoriaus bendrų pardavimų bei tiekimų, apmokestinamų 0 proc. PVM tarifu apimčių augime šių įmonių rodiklių augimas atitinkamai sudarė 37,5 proc. bei 44,8 proc.

Prekybos sektoriuje pardavimų apimtys augo 8 836 970 tūkst. eurų arba 18,8 proc., iš jų tiekimai, apmokestinami 0 proc. PVM tarifu, padidėjo 2 978 907 tūkst. eurų (20,0 proc.), pardavimai vidaus rinkoje — 5 858 063 tūkst. eurų (18,3 proc.).

Tarp ekonominės veiklos sektorių ženklesniu pardavimų apimčių sumažėjimu, 2021 m. duomenis lyginant su 2020 m. duomenimis, išsiskiria meninės, pramoginės ir poilsio organizavimo veiklos sektorius — bendra pardavimų vertė sumažėjo 10 995 tūkst. eurų (5,3 proc.), pardavimų Lietuvoje apimtys krito 18 918 tūkst. eurų (9,7 proc.).

Deklaruoto mokėtino/grąžintino PVM duomenys pagal ekonominės veiklos rūšis

tūkst. eurų

Veiklos pavadinimas		2020 m. deklaruotas mokėtinas PVM	2021 m. deklaruotas mokėtinas PVM	Palyginimas		2020 m. deklaruotas grąžintinas PVM	2021 m. deklaruotas grąžintinas PVM	Palyginimas	
				+/-	%			+/-	%
A	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	233 677	258 351	24 674	110,6%	143 735	164 347	20 612	114,3%
B	Kasyba ir karjerų eksploatavimas	18 335	18 243	-91	99,5%	3 649	4 844	1 195	132,8%
C	Apdirbamoji gamyba	885 251	1 144 446	259 195	129,3%	549 454	770 871	221 417	140,3%
D	Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	209 535	259 245	49 710	123,7%	20 052	47 017	26 965	234,5%

E	Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	51 919	58 581	6 663	112,8%	13 241	17 480	4 240	132,0%
F	Statyba	286 164	311 131	24 967	108,7%	252 331	330 421	78 090	130,9%
G	Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	3 023 882	3 545 920	522 037	117,3%	745 209	875 852	130 643	117,5%
H	Transportas ir saugojimas	393 911	409 071	15 160	103,8%	377 042	451 379	74 337	119,7%
I	Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	90 066	55 477	-34 589	61,6%	10 363	18 922	8 560	182,6%
J	Informacija ir ryšiai	231 390	283 479	52 090	122,5%	37 328	74 326	36 998	199,1%
K	Finansinė ir draudimo veikla	75 252	106 238	30 986	141,2%	19 864	14 897	-4 967	75,0%
L	Nekilnojamojo turto operacijos	300 624	341 998	41 374	113,8%	88 405	126 091	37 685	142,6%
M	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	253 545	293 895	40 350	115,9%	55 171	64 627	9 456	117,1%
N	Administracinė ir aptarnavimo veikla	202 216	204 186	1 970	101,0%	50 739	52 507	1 767	103,5%
O	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	78 831	72 550	-6 281	92,0%	1 562	533	-1 029	34,1%
P	Švietimas	16 986	22 944	5 958	135,1%	996	1 480	484	148,6%
Q	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	10 337	14 867	4 530	143,8%	1 890	1 403	-488	74,2%
R	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	22 796	18 208	-4 588	79,9%	4 222	5 992	1 770	141,9%
S	Kita aptarnavimo veikla	18 729	21 180	2 451	113,1%	2 852	3 642	789	127,7%
T	Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	95	1	-95	0,5%	52	7	-45	13,8%
X	Nenustatyta ekonominė veikla	806	4 015	3 209	498,3%	145	278	132	190,9%
	Iš viso	**6 404 344**	**7 444 025**	**1 039 680**	**116,2%**	**2 378 302**	**3 026 913**	**648 611**	**127,3%**

Duomenys iš VMI duomenų saugyklos

Per 2021 m. 47,6 proc. visos mokėtino PVM sumos deklaravo didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklą vykdantys PVM mokėtojai, 15,5 proc. bendro mokėtino PVM apskaičiuota apdirbamosios gamybos sektoriuje, 5,5 proc. — transporto ir saugojimo, 4,6 proc. — nekilnojamojo turto operacijų ekonominės veiklos sektoriuose, t. y. bendroje sumoje 73,1 proc. viso 2021 m. deklaruoto mokėtino PVM; palyginti su 2020 m., šiems sektoriams tenkanti dalis padidėjo 1,2 proc. punkto. Minėtuose ekonominės veiklos sektoriuose deklaruota bendra mokėtina PVM suma lyginamuoju laikotarpiu išaugo 837 766 tūkst. eurų 18,2 proc.

2.2. Akcizų surinkimas į valstybės biudžetą

- 2021 m. į valstybės biudžetą VMI surinko 1 633 671 tūkst. eurų akcizų, planas įvykdytas 102,3 proc., gauta 37 318 tūkst. eurų daugiau nei buvo planuota.
- Palyginti su 2020 m., 2021 m. VMI į valstybės biudžetą akcizų pervedė 95 925 tūkst. eurų (6,2 proc.) daugiau.
- 2021 m. kovo 1 d. įsigaliojo padidinti akcizų tarifai cigaretėms, cigarams, cigarilėms, rūkomajam tabakui ir neapdorotam tabakui.

Nuo 2021 m. kovo 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimas, pagal kurį buvo padidinti akcizų tarifai cigaretėms, cigarams ir cigarilėms, rūkomajam tabakui bei neapdorotam tabakui:

- **cigaretėms** taikomam specifiniam elementui — iki 69,4 (buvo 65,7) eurai;
- **cigaretėms** nustatytas kombinuotasis akcizų tarifas turi būti ne mažesnis kaip 115,5 (buvo 108,5) eurai už 1000 cigarečių;

- **cigarams ir cigarilėms** iki 55 eurų (buvo 48 eurų) už kilogramą produkto;
- **rūkomajam tabakui** iki 90 eurų (buvo 78,5 eurų) už kilogramą produkto.

2.2.1. VMI administruojamų akcizų pajamos

VMI administruojamų akcizų pajamų 2018—2021 m. laikotarpių rodikliai ir 2021 m. plano vykdymas

tūkst. eurų

Laikotarpis	2018 m. faktas	2019 m. faktas	2020 m. faktas	2021 m. planas	2021 m. faktas	2021 m. ir 2020 m. fakto palyginimas		2021 m. fakto ir plano palyginimas	
						±	%	±	%
I ketvirtis	316 129	379 841	360 926	337 039	337 040	- 23 885	93,4%	1	100,0%
II ketvirtis	357 163	346 756	320 125	409 759	409 579	89 633	128,0%	0	100,0%
III ketvirtis	392 963	378 971	448 200	456 852	470 117	21 917	104,9%	13 265	102,9%
IV ketvirtis	354 599	359 976	408 495	392 703	416 755	8 260	102,0%	24 052	106,1%
metai	**1 420 854**	**1 465 544**	**1 537 746**	**1 596 353**	**1 633 671**	**95 925**	**106,2%**	**37 318**	**102,3%**

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1—VP duomenys

2021 m. didžiausią dalį (55,3 proc.) į valstybės biudžetą surinktų VMI administruojamų akcizų sudarė akcizas už energinius produktus. Palyginti su 2020 m., akcizo už energinius produktus dalis pajamų struktūroje sumažėjo 0,8 proc. punkto, akcizo už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus dalis (25,0 proc.) padidėjo 1,2 proc. punkto, akcizo už apdorotus tabako gaminius dalis (18,1 proc.) sumažėjo 0,5 proc. punkto, o akcizo už elektros energiją dalis (0,1 proc.) pajamų struktūroje nepakito. Akcizo už kaitinamojo tabako produktus dalis (1,5 proc.) pajamų struktūroje padidėjo 0,2 proc. punkto, o akcizo už elektroninių cigarečių skystį dalis (0,0 proc.) pajamų struktūroje sumažėjo 0,1 proc. punkto.

VMI administruojamų akcizų pajamos pagal akcizais apmokestinamų prekių grupes

tūkst. eurų

Įmokų pavadinimas	2020 m. faktas	2021 m. faktas	2021 m. ir 2020 m. fakto palyginimas		Dalis bendrose įplaukose, %
			±	%	
IŠ VISO AKCIZŲ	**1 537 746**	**1 633 671**	**95 925**	**106,2%**	**100,0%**
už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus iš viso:	**366 787**	**408 590**	**41 803**	**111,4%**	**25,0%**
už vyną ir kitus fermentuotus gėrimus, tarpinius produktus	49 862	55 515	5 653	111,3%	3,4%
už etilo alkoholį	232 706	268 481	35 775	115,4%	16,4%
už alų	84 220	84 594	375	100,4%	5,2%
už apdorotą tabaką iš viso:	**285 946**	**294 910**	**8 964**	**103,1%**	**18,1%**
už cigaretes	275 057	280 355	5 298	101,9%	17,2%
už cigarus ir cigariles, rūkomąjį tabaką	10 889	14 555	3 665	133,7%	0,9%
už neapdorotą tabaką iš viso:	**0**	**0**			**0,0%**
už kaitinamojo tabako produktus iš viso:	**19 031**	**23 762**	**4 731**	**124,9%**	**1,5%**
už elektroninių cigarečių skystį iš viso:	**1 242**	**691**	**- 551**	**55,6%**	**0,0%**
už energinius produktus iš viso:	**863 205**	**904 118**	**40 913**	**104,7%**	**55,3%**
už variklių benziną, jo pakaitalus ir priedus	153 840	160 712	6 872	104,5%	9,8%
už gazolius, jų pakaitalus ir priedus	664 295	695 991	31 696	104,8%	42,6%
už gazolius, skirtus naudoti žemės ūkio veikloje, įskaitant žuvininkystėje	17 821	18 172	351	102,0%	1,1%
už suskystinas (suslėgtas) dujas, skirtas automobiliams	21 594	22 605	1 011	104,7%	1,4%
už gamtines dujas, skirtas šildymui	2 948	3 635	687	123,3%	0,2%
už akmens anglį, koksą ir lignitą	981	1 409	428	143,7%	0,1%
už kitus energinius produktus	1 725	1 593	- 131	92,4%	0,1%
už elektros energiją	**1 534**	**1 600**	**66**	**104,3%**	**0,1%**

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1—VP priedo Nr. 2 duomenys

2.2.2. Akcizų pajamos į valstybės biudžetą pagal mokesčio objektą

2.2.2.1. Akcizas už energinius produktus

2021 m. akcizų už energinius produktus gauta **904 118 tūkst. eurų**, tai 40 913 tūkst. eurų (4,7 proc.) daugiau nei 2020 m.: akcizo už gazolius, jų pakaitalus ir priedus (dyzelinį kurą arba DK) gauta 31 696 tūkst. eurų (4,8 proc.) daugiau, akcizo už variklių benziną, jo pakaitalus ir priedus — 6 872 tūkst. eurų (4,5 proc.) daugiau ir akcizo už suskystintas (suslėgtas) naftos dujas, skirtas naudoti automobiliams kaip degalai, (SND) gauta 1 011 tūkst. eurų (4,7 proc.) daugiau.

2021 m. didmeninėje prekyboje teigiama pardavimų dinamika, palyginti su 2020 m., vyravo dyzelinio kuro ir benzino tarifinėse grupėse: dyzelinio kuro realizuota 4,8 proc. daugiau, o benzino pardavimų apimtys augo 10,0 proc. SND pardavimai sumažėjo 5,8 proc. Visų degalų pardavimai didmeninėje prekyboje 2021 m., palyginti su 2020 m., padidėjo 4,9 proc.

Didmeninės prekybos akcizu apmokestinamais degalais pardavimų dinamika

tūkst. litrų

Degalų rūšys	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2021 m. ir 2020 m. palyginimas	
					±	%
Benzinas	313 694	339 094	318 883	350 582	31 748	110,0%
Dyzelinas, apmokestinamas akcizu	1 771 539	1 853 632	1 795 005	1 881 264	86 258	104,8%
Suskystintos naftos dujos, naudojamos kaip degalai transporto priemonėms	164 389	155 800	135 521	127 683	- 7 838	94,2%
Iš viso degalų, apmokestinamų akcizais	**2 249 623**	**2 348 526**	**2 249 359**	**2 359 528**	**110 168**	**104,9%**

Akcizų administravimo departamento pateikti deklaracijų duomenys (duomenys gali būti tikslinami)

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, per 2021 m. sausio – lapkričio mėn. pirmą kartą Lietuvoje buvo įregistruotos 129 825 transporto priemonės (lengvieji automobiliai), iš jų 78 067 (60,1 proc.) transporto priemonės, kurių eksploatacijoje naudojami dyzeliniai degalai, 32 567 (25,1 proc.) transporto priemonės, kurių eksploatacijoje naudojamas benzinas, ir 19 191 (14,8 proc.) transporto priemonė, kuri naudoja alternatyvųjį kurą.

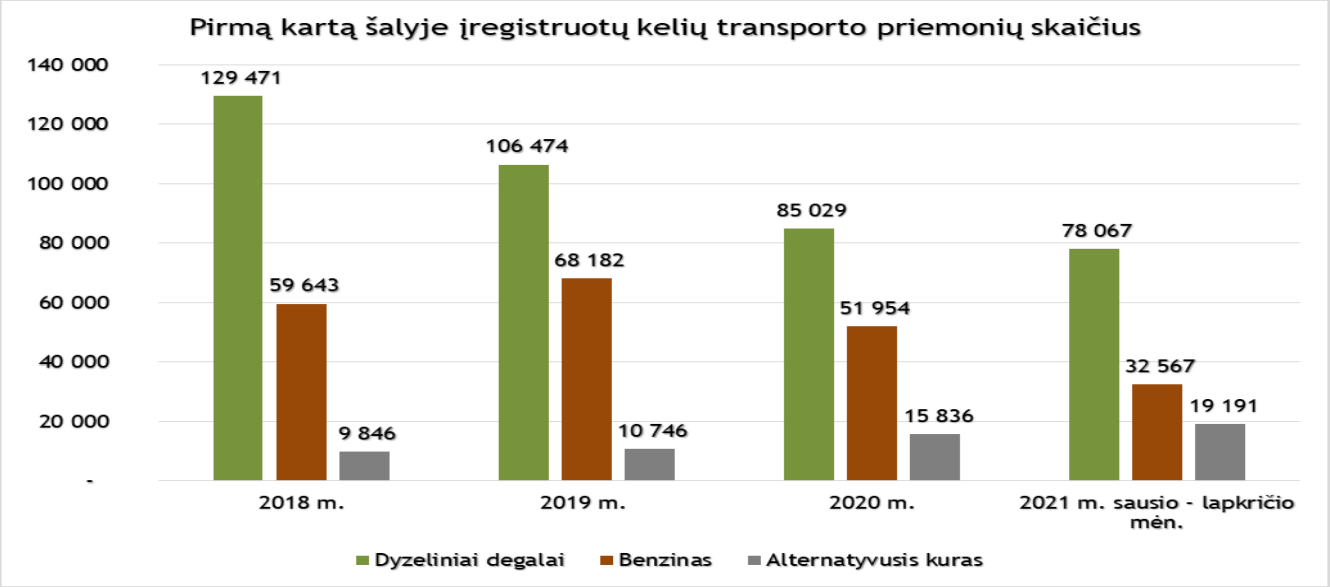

Statistikos departamentas

2.2.2.2. Akcizas už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus

2021 m. akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus buvo gauta **408 590 tūkst. eurų**, tai 41 803 tūkst. eurų (11,4 proc.) daugiau nei 2020 m. 2021 m. stipriųjų alkoholinių gėrimų (etilo alkoholio) parduota 9,8 proc. daugiau nei 2020 m., vynų, kitų fermentuotų gėrimų ir tarpinių produktų – 8,8 proc. daugiau, o alaus parduota 3,5 proc. mažiau.

Etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų pardavimų dinamika

tūkst. litrų

Produktas	Matavimo vienetas	Patiekta į vidaus rinką				2021 m. ir 2020 m. palyginimas	
		2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	±	%
Stiprūs alkoholiniai gėrimai, perskaičiuoti į gryną etilo alkoholį	HPA	118 676	119 506	123 755	135 935	12 180	109,8%
Vynas ir kiti fermentuoti gėrimai ir tarpiniai produktai	HLT	348 520	370 898	409 205	445 067	35 861	108,8%
Alus natūrinis (~6 proc.)	HLT	2 002 858	1 977 059	2 042 915	1 970 963	- 71 951	96,5%

Akcizų administravimo departamento pateikti deklaracijų duomenys (duomenys gali būti tikslinami)

2.2.2.3. Akcizas už apdorotą tabaką

2021 m. akcizų už apdoroto tabako gaminius gauta **294 910 tūkst. eurų**, tai 8 964 tūkst. eurų (3,1 proc.) daugiau nei 2020 m. Vertinant realizacijos apimtis pažymėtina, kad cigarečių 2021 m. parduota 47 980 tūkst. vnt. (2,0 proc.) mažiau nei 2020 m.

Cigarečių pardavimų dinamika

tūkst. vnt.

Laikotarpis	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2021 m. ir 2020 m. palyginimas	
					±	%
I ketvirtis	630 205	599 244	564 053	524 762	- 39 291	93,0%
II ketvirtis	771 419	702 100	584 538	607 151	22 613	103,9%
III ketvirtis	745 388	710 120	706 212	695 552	- 10 660	98,5%
IV ketvirtis	653 621	611 615	580 645	560 003	- 20 642	96,4%
metai	**2 800 633**	**2 623 079**	**2 435 448**	**2 387 468**	**- 47 980**	**98,0%**

Akcizų administravimo departamento pateikti deklaracijų duomenys (duomenys gali būti tikslinami)

2.2.2.4. Akcizas už kaitinamojo tabako produktus ir elektroninių cigarečių skystį

Nuo 2019 m. kovo 1 d. iš apdoroto tabako išskirti kaitinamojo tabako produktai, t. y. prie cigarų, cigarilių, cigarečių ir rūkomojo tabako nepriskiriami tabako gaminiai (iki 2019 m. vasario 28 d. šie produktai priskiriami rūkomajam tabakui). 2021 m. akcizų už kaitinamojo tabako produktus gauta 23 762 tūkst. eurų, tai 4 731 tūkst. eurų (24,9 proc.) daugiau nei 2020 m.

Taip pat nuo 2019 m. kovo 1 d. akcizais apmokestinamas elektroninių cigarečių skystis, t. y. elektroninėms cigaretėms skirtas skystas gaminys. 2021 m. akcizų už elektroninių cigarečių skystį gauta 691 tūkst. eurų, tai 551 tūkst. eurų (44,4 proc.) mažiau nei 2020 m.

2.3. Pelno mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą

- 2021 m. į valstybės biudžetą gauta 1 183 225 tūkst. eurų PM, gauta 394 369 tūkst. eurų (50,0 proc.) pajamų daugiau nei buvo planuota.
- Palyginti su 2020 m., 2021 m. PM surinkta 403 530 tūkst. eurų arba 51,8 proc. daugiau.
- Metinėse pelno mokesčio deklaracijose mokėtino PM už 2020 m. apskaičiuota 115 190 tūkst. eurų (14,3 proc.) daugiau, negu buvo apskaičiuota už 2019 m.
- Pagal pateiktas avansinio PM deklaracijas per 2021 m. įmonės deklaravo sumokėti avansinio PM 97 020 tūkst. eurų (14,9 proc.) daugiau nei per 2020 m.

2.3.1. Pelno mokesčio pajamos

Pelno mokesčio pajamos 2018—2021 m. laikotarpiu

(tūkst. eurų)

Laikotarpis	2018 m. faktas	2019 m. faktas	2020 m. faktas	2021 m. planas	2021 m. faktas	2021 m. ir 2020 m. fakto palyginimas		2021 m. fakto ir plano palyginimas	
						+/-	proc.	+/-	proc.
I ketvirtis	117 910	127 036	129 316	212 641	212 640	83 324	164,4%	- 1	100,0%
II ketvirtis	296 995	322 966	302 407	325 983	523 866	221 459	173,2%	197 883	160,7%
III ketvirtis	130 838	152 870	174 175	124 316	219 222	45 047	125,9%	94 906	176,3%
IV ketvirtis	145 506	156 276	173 797	125 916	227 497	53 700	130,9%	101 581	180,7%
I-IV ketvirtis	**691 249**	**759 147**	**779 695**	**788 856**	**1 183 225**	**403 530**	**151,8%**	**394 369**	**150,0%**

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1—VP duomenys

2.3.2. Avansinio pelno mokesčio deklaracijų duomenys

Mokesčių mokėtojų, pateikusių avansinio pelno mokesčio deklaracijas už 2021 m., buvo 28 810, t. y. 1 129 arba 3,8 proc. mažiau nei 2020 m. Avansinio PM augimas sudarė 97 020 tūkst. eurų arba 14,9 proc.

Analizuojant **deklaruotą avansinį pelno mokestį** pagal ekonomines veiklas, matyti, kad 2021 m. beveik pusę avansinio PM sudaro dvi veiklos: didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto (26,4 proc.) ir apdirbamosios gamybos (23,8 proc.). Tai veiklos, kuriose, palyginti su 2020 m., deklaruojamas avansinis PM padidėjo labiausiai: apdirbamosios gamybos — 41 683 tūkst. eurų (30,6 proc.), didmeninės ir mažmeninės prekybos — 25 889 tūkst. eurų (15,1 proc.). Didžiausias deklaruojamo avansinio PM smukimas tarp didžiausią lyginamąjį svorį turinčių ekonominės veiklos sekcijų stebimas profesinės, mokslinės ir techninės veiklos sektoriuje — sumažėjo 6 383 tūkst. eurų (17,2 proc.).

Avansinio pelno mokesčio deklaracijų duomenys pagal ekonominės veiklos rūšis

(tūkst. eurų)

EV sekcija*	MM skaičius		MM, deklaravusių nenulines įmokas, skaičius		Deklaruota suma, tūkst. eurų	
	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.
A	896	881	484	460	6 386	12 103
B	87	85	54	58	3 502	3 349
C	3 622	3 591	2 472	2 406	136 304	177 987
D	250	227	118	117	15 043	24 408
E	210	210	133	119	3 329	4 067
F	3 217	3 237	2 290	2 344	40 725	43 731
G	9 333	9 244	6 908	6 890	171 545	197 435
H	3 190	3 128	2 153	2 081	52 869	56 983
I	1 065	929	646	550	5 563	4 889
J	974	1 006	676	700	40 073	43 981
K	482	491	266	283	75 607	80 499
L	1 745	1 677	940	908	33 379	35 793
M	1 736	1 684	1 106	1 102	37 077	30 694
N	1 140	1 061	757	696	16 316	18 113
O	16	11	5	5	129	129
P	305	220	102	89	1 617	1 982
Q	506	491	322	354	5 670	5 845
R	458	276	118	94	4 742	4 880
S	565	304	98	106	935	1 242
T	2		1			
X	140	57	27	15	381	101
Iš viso	**29 939**	**28 810**	**19 676**	**19 377**	**651 194**	**748 214****

VMI duomenų saugyklos 2020-2021 m. avansinių PM deklaracijų duomenys (formų FR0430);

*EV sekcijos:
A Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė
B Kasyba ir karjerų eksploatavimas
C Apdirbamoji gamyba
D Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas
E Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas
F Statyba
G Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas
H Transportas ir saugojimas
I Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla
J Informacija ir ryšiai
K Finansinė ir draudimo veikla
L Nekilnojamojo turto operacijos
M Profesinė, mokslinė ir techninė veikla
N Administracinė ir aptarnavimo veikla
O Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas
P Švietimas
Q Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas
R Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla
S Kita aptarnavimo veikla
T Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu
X Nenustatyta ekonominė veikla
**Avansinis papildomas kredito įstaigų PM neįtrauktas

2.4. Gyventojų pajamų mokesčio surinkimas

2.4.1. Gyventojų pajamų mokesčio pajamos

Gyventojų pajamų mokesčio pajamų 2018-2021 m. laikotarpiu rodikliai ir 2021 m. plano vykdymas

(tūkst. eurų)

GPM	2018 m. faktas	2019 m. faktas	2020 m. faktas	2021 m. planas	2021 m. faktas	2021 m. ir 2020 m. fakto palyginimas		2021 m. fakto ir plano palyginimas	
						±	%	±	%
valstybės biudžetas	314 700	1 825 777	1 886 761	2 036 679	2 188 489	301 728	116,0%	151 810	107,5%
savivaldybių biudžetai	1 525 647	1 620 381	1 630 015	1 851 563	2 000 143	370 128	122,7%	148 580	108,0%
nacionalinis biudžetas	**1 840 347**	**3 446 158**	**3 516 776**	**3 888 242**	**4 188 632**	**671 856**	**119,1%**	**300 390**	**107,7%**

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1—VP duomenys. Formoje 1-VP duomenys pateikiami eurais, ataskaitoje duomenys pateikiami tūkst. eurų, todėl ataskaitoje, apvalinant duomenis iki sveiko skaičiaus, galimos paklaidos.

2.4.2. Nedarbo, užimtumo ir vidutinio darbo užmokesčio dinamika bei tendencijos

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2022 m. sausio 1 d. bedarbio statusą turėjo 176,1 tūkst. asmenų, palyginti su 2021 m. sausio 1 d., bedarbių skaičius sumažėjo 101,0 tūkst. (36,5 proc.), ilgalaikių bedarbių skaičius (60,0 tūkst.) sumažėjo 12,0 tūkst., jaunesni kaip 30 m. amžiaus įregistruoti bedarbiai (30,5 tūkst.) sudarė 7,0 proc. šalies 16–29 m. amžiaus gyventojų.

Daugiausia darbingo amžiaus gyventojų 2022 m. sausio 1 d. buvo registruota bedarbiais Lazdijų r. (19,7 proc.), Ignalinos r. (18,3 proc.) ir Zarasų m. (16,6 proc.) savivaldybėse, žemiausias nedarbas registruotas Klaipėdos r. (5,3 proc.) ir Neringos (6,4 proc.) savivaldybėse. Iš penkių didžiausių šalies miestų aukščiausias nedarbas registruotas Kaune (10,5 proc.), žemiausias — Šiauliuose (7,7 proc.).

2021 m. Užimtumo tarnyba gavo 56 pranešimus apie numatomą 3,1 tūkst. darbuotojų atleidimą, per tą patį 2020 m. laikotarpį buvo gauta 113 pranešimų apie įspėtus 4,9 tūkst. darbuotojų.

2021 m. verslo įmonių darbuotojų pasiskirstymo pagal gaunamų draudžiamųjų pajamų grupes struktūroje dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo **mažesnės arba lygios 642 eurams, dalis sudarė 15,7 proc.,** dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo **642 eurai, dalis sudarė 3,1 proc.**, o dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos **didesnės arba lygios 642 eurams, dalis sudarė 87,3 proc.** Didžiausią grupę (39,7 proc.) sudarė dirbantieji, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo didesnės nei 1 000 eurų, bet mažesnės arba lygios nei 2 000 eurų.

Verslo įmonių darbuotojų pasiskirstymo pagal vidutines draudžiamąsias pajamas struktūra

Metai	0 <= 350 eurų	350 <= 380 eurų	380 <= 400 eurų	400 <= 555 eurai	555 <= 607 eurai	607-642 eurai	642 eurai	642 < = 1000 eurų	1000 < = 2000 eurų	2000 < = 3500 eurų	>=3500 eurų
2016 m.	21,77%	7,02%	3,28%	19,85%	4,92%	2,80%	0,07%	20,90%	15,41%	2,99%	1,00%
2017 m.	16,14%	6,21%	4,40%	19,99%	4,98%	2,91%	0,07%	21,99%	18,34%	3,71%	1,27%
2018 m.	11,95%	1,32%	4,53%	22,58%	5,43%	2,82%	0,07%	23,16%	21,82%	4,72%	1,59%
2019 m.	7,65%	0,75%	0,54%	7,73%	7,62%	2,38%	0,06%	26,99%	32,34%	10,18%	3,75%
2020 m.	7,12%	0,66%	0,49%	4,00%	4,88%	5,80%	0,06%	23,41%	37,38%	11,61%	4,59%
2021 m.	**6,12%**	**0,58%**	**0,44%**	**3,31%**	**1,25%**	**0,97%**	**3,07%**	**24,68%**	**39,69%**	**14,08%**	**5,82%**

VMI duomenų saugyklos tipinių dokumentų duomenys (jei darbuotojas gavo draudžiamąsias pajamas daugiau nei vienoje darbovietėje, tai jo visos draudžiamosios pajamos sumuojamos ir pagal gautas vidutines vieno mėnesio draudžiamąsias pajamas darbuotojas priskiriamas atitinkamai darbuotojų grupei)

2022 m. sausio 1 d. asmenų, Mokesčių mokėtojų registre registruotų kaip vykdantys individualią veiklą, įskaitant ir ūkininkus, skaičius sudarė 307,0 tūkst., palyginti su 2021 m. sausio 1 d. duomenimis, jų skaičius sumažėjo 0,5 tūkst. (0,2 proc.). Labiausiai išaugo gyventojų, registruotų kaip vykdančių individualią veiklą pagal pažymą, grupė – 25,2 tūkst. arba 13,4 proc., ūkininkų ir ūkininkų partnerių skaičius atitinkamai sumažėjo 22,4 proc. ir 19,9 proc.

Mokesčių mokėtojų, vykdančių individualią veiklą, ir ūkininkų bei jų partnerių skaičius

Mokesčių mokėtojų tipai	2021.01.01	2022.01.01	Palyginimas, %
Notarai	249	241	96,8%
Advokatai	2 024	2 019	99,8%
Advokatų padėjėjai	1 355	1 338	98,7%
Antstoliai	115	115	100,0%
Ūkininkai	114 928	89 214	77,6%
Ūkininkų partneriai	8 070	6 468	80,1%
Nenuolatiniai gyventojai, vykdantys individualią veiklą per nuolatinę bazę	1 507	2 038	135,2%
Fiziniai asmenys, samdantys kitus	257	290	112,8%
Gyventojai, vykdantys individualią veiklą pagal pažymą	188 107	213 349	113,4%
Gyventojas, vykdantis savarankišką veiklą užsienyje pagal E101 pažymą	1	1	100,0%
Iš viso*	**307 562**	**307 017**	**99,8%**

VMI mokesčių mokėtojų registro duomenys. *Unikalus gyventojų skaičius

2021 m. verslo liudijimą savarankiškai veiklai vykdyti įsigijo 85,5 tūkst. asmenų, viso buvo įsigyta 270,1 tūkst. verslo liudijimų, iš jų 113,6 tūkst. verslo liudijimų vykdyti veiklą laikotarpiui iki 6 mėn. buvo įsigyta tarpininkaujant Užimtumo tarnybai.

2.4.3. GPM struktūra pagal ekonomines veiklas

Preliminariais mėnesinių pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijų (GPM313 forma) duomenimis, 2021 m. mokestį išskaičiuojantys asmenys deklaravo **22 005 881 tūkst. eurų** išmokų, kurios pagal GPMĮ 22 str. priskiriamos prie A klasės su darbo santykiais susijusių pajamų, nuo jų apskaičiuotas **GPM sudarė 3 765 846 tūkst. eurų**, tai atitinkamai 12,9 proc. (2 507 961 tūkst. eurų) ir 14,1 proc. (465 923 tūkst. eurų) daugiau nei 2020 m.

Daugiausiai GPM nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų deklaruota apdirbamosios gamybos (623 038 tūkst. eurų) bei didmeninės ir mažmeninės prekybos (539 608 tūkst. eurų) veiklose, tai atitinkamai sudarė 16,5 proc. ir 14,3 proc. viso deklaruoto GPM, apskaičiuoto nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų.

Nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų išskaičiuotas GPM pagal ekonomines veiklas

tūkst. eurų

EV sekcija	Su darbo santykiais susijusios išmokos			GPM nuo su darbo santykiais susijusių išmokų			2021 m. GPM struktūra
	2020 m.	2021 m.	%	2020 m.	2021 m.	%	

A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	326 232	324 510	99,5%	50 772	49 969	98,4%	1,3%
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	42 425	47 079	111,0%	7 348	8 108	110,3%	0,2%
C. Apdirbamoji gamyba	**3 196 002**	**3 731 557**	**116,8%**	**535 471**	**623 038**	**116,4%**	**16,5%**
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	201 161	216 971	107,9%	36 336	39 373	108,4%	1,0%
E. Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	215 138	230 031	106,9%	34 966	37 509	107,3%	1,0%
F. Statyba	1 171 175	1 311 571	112,0%	191 062	212 508	111,2%	5,6%
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	**2 889 073**	**3 300 993**	**114,3%**	**468 733**	**539 608**	**115,1%**	**14,3%**
H. Transportas ir saugojimas	1 778 196	1 963 884	110,4%	296 591	331 217	111,7%	8,8%
I. Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	366 248	424 332	115,9%	47 400	56 641	119,5%	1,5%
J. Informacija ir ryšiai	968 728	1 269 361	131,0%	187 376	248 409	132,6%	6,6%
K. Finansinė ir draudimo veikla	681 605	675 405	99,1%	123 362	131 296	106,4%	3,5%
L. Nekilnojamojo turto operacijos	191 076	213 584	111,8%	32 357	36 525	112,9%	1,0%
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	986 528	1 167 934	118,4%	181 824	217 773	119,8%	5,8%
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	665 548	665 892	100,1%	98 253	98 643	100,4%	2,6%
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	1 743 298	1 813 091	104,0%	316 040	330 692	104,6%	8,8%
P. Švietimas	1 823 154	2 024 877	111,1%	306 373	345 519	112,8%	9,2%
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	1 795 015	2 142 743	119,4%	314 920	384 450	122,1%	10,2%
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	307 639	325 126	105,7%	48 694	51 380	105,5%	1,4%
S. Kita aptarnavimo veikla, kita veikla	149 679	156 940	104,9%	22 045	23 188	105,2%	0,6%
Iš viso	**19 497 920**	**22 005 881**	**112,9%**	**3 299 923**	**3 765 846**	**114,1%**	**100%**

VMI DS vitrinos GPM313 duomenys

2.5. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų mokesčių surinkimas

Kitų VMI administruojamų mokesčių, kurie pagal Lietuvos Respublikos 2021 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą priskiriami prie mokestinių valstybės biudžeto pajamų, dalis sudarė 1,3 proc. (131 577 tūkst. eurų) visų VMI administruojamų ir per 2021 m. į valstybės biudžetą surinktų mokestinių pajamų. 2020 m. šių mokesčių dalis buvo 0,1 proc. punkto mažesnė, pajamų gauta 95 802 tūkst. eurų.

2021 m. daugiau nei planuota gauta visų šiai grupei priskiriamų mokestinių pajamų, išskyrus mokestį už aplinkos teršimą, kuriam iki plano įvykdymo pritrūko 4,7 proc. (696 tūkst. eurų). Labiausiai nuo plano atitrūko atskaitymų nuo pajamų pagal LR miškų įstatymą ir nekilnojamojo turto mokesčio surinkimas, šių mokesčių pajamų gauta, atitinkamai, 5 957 tūkst. eurų (23,7 proc.) ir 2 586 tūkst. eurų (36,9 proc.) daugiau nei buvo planuota.

2.6. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų pajamų surinkimas

2021 m. VMI administruojamų kitų į valstybės biudžetą pervedamų pajamų, kurios pagal Lietuvos Respublikos 2021 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą priskiriamos prie kitų valstybės biudžeto pajamų, dalis sudarė 3,9 proc. (404 382 tūkst. eurų) visų VMI administruojamų ir į valstybės biudžetą surinktų pajamų. 2020 m. kitų į valstybės biudžetą pervedamų mokesčių dalis nors ir buvo 0,7 procentinio punkto didesnė, tačiau bendra pajamų suma gauta mažesnė 22 204 tūkst. eurų (382 178 tūkst. eurų).

Bendras kitų pajamų surinkimas planuotąsias pajamas viršijo 56 856 tūkst. eurų arba 16,4 proc., didžiausi teigiami pokyčiai matyti kitų neišvardytų pajamų (pajamų gauta 27 241 tūkst. eurų arba 2,9 karto daugiau), pajamų iš baudų ir konfiskacijos (pajamų gauta 16 975 tūkst. eurų arba 29,5 proc. daugiau) bei kitų pajamų (eismo ribojimo, kelių naudotojų, pramoninės nuosavybės objektų registravimo mokesčiai, tabako bendrovių gaunamos lėšos; pajamų gauta 8 311 tūkst. eurų arba 15,2 proc. daugiau) ir rinkliavų (pajamų gauta 6 078 tūkst. eurų arba 14,9 proc. daugiau) surinkime.

2.7. Pajamų iš sandorių su turtu surinkimas

Pajamų iš sandorių su turtu 2021 m. gauta 41 039 tūkst. eurų, tai 9,1 mln. eurų arba 28,6 proc. daugiau nei planuota bei gauta 2020 m. Pokyčius lėmė žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamų, kurias sudaro mokestis už valstybinės žemės sklypų pardavimą, padidėjęs surinkimas.

3. SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PLANŲ VYKDYMAS

3.1. Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planų vykdymas

2021 m. GPM į savivaldybių biudžetus gauta 2 000 143 tūkst. eurų, tai 148 580 tūkst. eurų, arba 8,0 proc. daugiau nei buvo planuota, turto mokesčių ir kitų mokesčių bei nemokestinių pajamų gauta atitinkamai 25 914 tūkst. eurų (19,8 proc.) ir 88 507 tūkst. eurų (32,4 proc.) daugiau.

Bendroje VMI administruojamų savivaldybių biudžetų pajamų struktūroje didžiausią dalį (79,4 proc.) sudarė pajamos iš GPM.

Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planų vykdymas pagal mokesčių rūšis, tūkst. eurų

Nr.	Mokesčiai	2020 m. faktas	2021 m. planas	2021 m. faktas	2021 m. ir 2020 m. fakto palyginimas		2021 m. fakto ir plano palyginimas	
					±	%	±	%
1	**Gyventojų pajamų mokestis**	1 630 015	1 851 563	2 000 143	370 128	122,7%	148 580	108,0%
2	**Turto mokesčiai (2a+2b+2c)**	142 003	130 661	156 575	14 572	110,3%	25 914	119,8%
2a	Žemės mokestis	37 946	33 912	41 730	3 784	110,0%	7 818	123,1%
2b	Nekilnojamojo turto mokestis	102 106	95 149	112 211	10 105	109,9%	17 062	117,9%
2c	Paveldimo turto mokestis	1 951	1 600	2 634	683	135,0%	1 034	164,6%
3	**Kiti mokesčiai ir pajamos**	285 575	272 924	361 431	75 856	126,6%	88 507	132,4%
Iš viso (1+2+3)		**2 057 593**	**2 255 148**	**2 518 149**	**460 556**	**122,4%**	**263 001**	**111,7%**

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1—VP duomenys.

Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo plano vykdymas pagal apskritis, tūkst. eurų

Eil. Nr.	Apskritis	2020 m. faktas	2021 m. planas	2021 m. faktas	2021 m. ir 2020 m. fakto palyginimas		2021 m. fakto ir plano palyginimas	
					±	%	±	%
1	Alytaus	98 472	105 393	120 583	22 111	122,5%	15 190	114,4%
2	Kauno	410 580	445 075	502 125	91 545	122,3%	57 050	112,8%
3	Klaipėdos	257 268	281 346	317 547	60 279	123,4%	36 201	112,9%
4	Marijampolės	88 429	98 372	107 337	18 908	121,4%	8 965	109,1%
5	Panevėžio	145 417	158 508	174 099	28 682	119,7%	15 591	109,8%
6	Šiaulių	188 512	208 039	227 316	38 804	120,6%	19 277	109,3%
7	Tauragės	63 799	70 759	76 820	13 021	120,4%	6 061	108,6%
8	Telšių	88 872	98 099	107 370	18 498	120,8%	9 271	109,5%
9	Utenos	93 589	101 751	111 022	17 433	118,6%	9 271	109,1%
10	Vilniaus	622 655	687 806	773 930	151 275	124,3%	86 124	112,5%
Iš viso		**2 057 593**	**2 255 148**	**2 518 149**	**460 556**	**122,4%**	**263 001**	**111,7%**

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus konsoliduotos apyskaitos Formos 1-VP duomenys

3.2. Gyventojų pajamų mokesčio paskirstymas į savivaldybių biudžetus

Į savivaldybių biudžetus 2021 m. surinkta 2 000 143 tūkst. eurų GPM, gauta 148 580 tūkst. eurų (8,0 proc.) pajamų daugiau nei buvo numatyta savivaldybių biudžetų plane, o palyginti su 2020 m., GPM pajamos į savivaldybių biudžetus didesnės 370 128 tūkst. eurų (22,7 proc.).

GPM paskirstomas į savivaldybių biudžetus pagal Lietuvos Respublikos 2021 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 2 str. 1 d. 2 p. tvarką, —

kiekvienos savivaldybės biudžetui skiriama nustatyta gyventojų pajamų mokesčio dalis, nurodyta įstatymo 6 priede, išskyrus fiksuoto dydžio GPM už verslo liudijimą.

Į savivaldybių biudžetus paskirstytas gyventojų pajamų mokestis pagal apskritis, tūkst. eurų

Eil. Nr.	Apskritis	2020 m. faktas	2021 m. planas	2021 m. faktas	2021 m. ir 2020 m. fakto palyginimas		2021 m. fakto ir plano palyginimas	
					±	%	±	%
1	Alytaus	80 670	89 951	96 926	16 256	120,2%	6 975	107,8%
2	Kauno	328 467	372 485	402 002	73 535	122,4%	29 517	107,9%
3	Klaipėdos	196 069	223 690	241 730	45 661	123,3%	18 040	108,1%
4	Marijampolės	75 602	86 169	92 809	17 207	122,8%	6 640	107,7%
5	Panevėžio	121 004	136 611	147 129	26 125	121,6%	10 518	107,7%
6	Šiaulių	151 074	172 058	185 295	34 221	122,7%	13 237	107,7%
7	Tauragės	53 588	60 347	64 955	11 367	121,2%	4 608	107,6%
8	Telšių	73 406	84 025	90 444	17 038	123,2%	6 419	107,6%
9	Utenos	80 727	90 489	97 369	16 642	120,6%	6 880	107,6%
10	Vilniaus	469 408	535 738	581 484	112 076	123,9%	45 746	108,5%
Iš viso		**1 630 015**	**1 851 563**	**2 000 143**	**370 128**	**122,7%**	**148 580**	**108,0%**

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus konsoliduotos apyskaitos Formos 1-VP duomenys

3.3. Turto mokesčių surinkimas

Į savivaldybių biudžetus 2021 m. surinkta 156 575 tūkst. eurų **turto mokesčių,** gauta 25 914 tūkst. eurų (19,8 proc.) pajamų daugiau nei buvo numatyta savivaldybių biudžetų planuose.

Žemės mokesčio 2021 m. gauta 41 730 tūkst. eurų, tai 7 818 tūkst. eurų daugiau nei planuota ir 3 784 tūkst. eurų daugiau nei buvo gauta per 2020 m.

2021 m. **nekilnojamojo turto mokesčio** į savivaldybių biudžetus gauta 112 211 tūkst. eurų, tai 17 062 tūkst. eurų (17,9 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 10 105 tūkst. eurų (9,9 proc.) daugiau nei 2020 m.

2021 m. surinkta 2 634 tūkst. eurų **paveldimo turto mokesčio**, tai 1 034 tūkst. eurų (64,7 proc.) daugiau nei buvo numatyta savivaldybių biudžetų planuose ir 683 tūkst. eurų (35,0 proc.) daugiau nei 2020 m.

3.4. Kiti mokesčiai ir nemokestinės pajamos

2021 m. į savivaldybių biudžetus gauta 361 431 tūkst. eurų kitų mokesčių ir pajamų, tai 88 507 tūkst. eurų, arba 32,4 proc. daugiau nei buvo planuota ir 75 856 tūkst. eurų (26,6 proc.) daugiau nei 2020 m.

2021 m. į savivaldybių biudžetus gauta 225 600 tūkst. eurų pajamų už prekes ir paslaugas, iš jų 120 294 tūkst. eurų sudarė valstybės ir vietinės rinkliavos.

3.5. Dėl suteiktų mokesčių lengvatų netektos pajamos

2021 m. savivaldybių tarybų sprendimais ir pagal mokesčio įstatymą suteikta GPM lengvatų (lengvatos įsigyjant verslo liudijimus suteikiamos laikotarpiui pagal verslo liudijimo galiojimo pradžios datą) už 3 178 tūkst. eurų (tiek neteko savivaldybių biudžetai). Palyginti su 2020 m., suteiktų lengvatų suma padidėjo 306 tūkst. eurų.

Parengė:
Donata Vosyliūtė
Vytautas Mickus

Aušrelė Grotuzaitė
Edita Venclavičienė